

Gemeentelijk reglement

-

lokaal erkenningskader voor buitenschoolse opvang

GOEDGEKEURD DOOR DE GEMEENTERAAD OP 22 JUNI 2026

INLEIDEND

Het Vlaams decreet BOA of 'Buitenschoolse Opvang en Activiteiten' geeft het lokaal bestuur de regierol om samen met alle lokale spelers een geïntegreerd aanbod aan buitenschoolse opvang en activiteiten te ontwikkelen. Dit houdt in dat kinderen speelmogelijkheden en ontplooiingskansen krijgen, dat ouders werk, opleiding en gezin vlot kunnen combineren en dat het aanbod voor alle kinderen toegankelijk en betaalbaar is. Bij de decreetwijziging van 16 mei 2025 creëerde de Vlaamse overheid het lokaal erkenningskader als instrument voor gemeenten en steden om lokale opvanginitiatieven te erkennen. Dit kader bepaalt de voorwaarden om erkend te kunnen worden als lokaal opvanginitiatief. Dit erkenningskader kan worden aangevuld met een overeenkomst om de lokaal erkende buitenschoolse activiteiten te ondersteunen en is een middel om de doelen van het BOA-decreet en visie te realiseren.

DOELSTELLING

Dit erkenningskader heeft als doel een kwaliteitsvol aanbod buitenschoolse opvang en activiteiten te voorzien voor elk kind in de gemeente.

Het sluit aan bij de doelstellingen van het decreet houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten. De erkenningsvoorwaarden bepalen de kwaliteitsverwachtingen waaraan de organisator en het aanbod moet voldoen.

TOEPASSINGSGEBIED

Dit erkenningskader is van toepassing op elke organisator die buitenschoolse opvang organiseert op het grondgebied van gemeente De Panne.

KWALITEIT

Doorheen dit erkenningskader gebruiken we volgende uitgangspunten als rode draad voor kwaliteit:

- We vertrekken vanuit een hoge mate van vertrouwen in de erkende opvanginitiatieven.
- We willen kwaliteit zien op papier en in de praktijk.

ERKENNINGSVOORWAARDEN

De erkenningsvoorwaarden vertrekken vanuit de minimale Vlaamse kwaliteitsvoorwaarden. Die zijn op hun beurt gebaseerd op het Europees kwaliteitskader voor kinderopvang. De Vlaamse regering formuleerde zes kerngebieden:

1. Visie en organisatie

- De organisator onderschrijft de BOA-visie van het lokaal bestuur waarbij ze erkenning aanvraagt. De uitgangspunten zijn beleidsmatig en in de praktijk te zien in de organisatie.
- De organisator voert een gezond financieel beleid dat kan aangetoond worden in een financieel plan.
- De organisator heeft het beleidsvoerend vermogen en de integriteit om kwaliteitsvolle en duurzame opvang te realiseren, en draagt dat uit in de volledige werking.

Beleidsvoerend vermogen

De mate waarin de organisator in staat is om een zelfstandig beleid te voeren toont het beleidsvoerend vermogen. Hierbij wordt rekening gehouden met de beschikbare beleidsruimte, de eigen doelstellingen en de lokale context en de mate waarin de activiteiten van de verantwoordelijke en van de medewerkers op elkaar zijn afgestemd. Dit gebeurt steeds in functie van de ontplooiing van kinderen. Het gaat daarbij om:

1. Duidelijk leiderschap

Iedereen werkt samen en weet wat de taken, rollen en verantwoordelijkheden zijn. Er bestaat een organogram en er zijn functieprofielen voor alle beschikbare functies. Iedereen kent de visie en de aanpak van de organisator en past ze toe op de werkvloer, elke dag opnieuw. De leidinggevende maakt de brug tussen beleid en praktijk door actief aan de slag te gaan met alle medewerkers.

2. Geïntegreerde aanpak

De verschillende kwaliteitsaspecten staan niet los van elkaar: infrastructuur, veiligheid en gezondheid, omgaan met de kinderen en de gezinnen, personen die in de opvang werken, organisatorisch management en samenwerking. De organisator pakt ze gezamenlijk aan en documenteert de ondernomen acties om kwaliteit te verbeteren.

3. Een reflectieve, proactieve en reactieve houding

De organisator denkt na over zijn aanpak: hij houdt rekening met de feedback van medewerkers, ouders, kinderen en andere betrokkenen. Ouders en kinderen worden tweejaarlijks bevroegd en er kan met verslagen aangetoond worden dat medewerkers nauw betrokken worden bij de evaluatie en verbetering van de werking. De organisator kijkt vooruit, neemt initiatief en gaat aan de slag met toekomstverwachtingen. Hij reageert passend op zowel positieve als negatieve signalen, waarbij deze laatste onder andere door een klachtenprocedure gemeld kunnen worden.

4. Een innovatieve houding

De samenwerking evolueert en regels veranderen. De organisator houdt daarmee rekening en durft de werking te vernieuwen als dat nodig of nuttig is. De organisator documenteert de ondernomen acties om de werking te verbeteren.

5. Doeltreffende communicatie en transparantie

De organisator zorgt ervoor dat de nodige informatie tijdig bij medewerkers terecht komt. Hij doet dat op een duidelijke, heldere manier. De organisator besteedt bijzondere aandacht aan communicatie met elke partner, elk gezin en biedt extra ondersteuning aan beperkt digitaal vaardige ouders als dat nodig is voor de samenwerking.

6. Samenwerking

Kinderopvang is geen eiland. De organisator heeft anderen nodig om zich te organiseren en te verbeteren. De organisator werkt minstens met drie partners samen (zie verder). Er wordt maximale medewerking verleend aan het lokaal bestuur om samen te werken aan de lokale beleidsdoelen.

Integriteit

Integriteit betekent dat de geldende normen en waarden nageleefd worden. Dit gebeurt minstens in de omgang met gezinnen, kinderen en medewerkers. Er is ook specifieke aandacht voor de positieve omgang met diversiteit en het voorkomen van en gepast reageren op discriminatie en grensoverschrijdend gedrag. Er is een diversiteitsprotocol alsook een procedure rond grensoverschrijdend gedrag dat gekend is en toegepast kan worden door alle medewerkers.

2. Pedagogisch beleid

- De organisator creëert rijke en gevarieerde speelmogelijkheden en ontplooiingskansen in een sfeer van recreatieve vrije tijd. De organisator beschikt over een pedagogisch beleid waarbij:
 - o er rekening gehouden wordt met de interesses en leefwereld van de kinderen binnen het geheel van het aanbod;
 - o op woensdagnamiddag, schoolvrije dagen en vakanties worden er dagelijks geleide activiteiten georganiseerd waar kinderen vrij aan kunnen deelnemen;
 - o de voertaal van het opvanginitiatief Nederlands is. Taalontwikkeling wordt gestimuleerd bij de kinderen. Dit is terug te vinden in een taalbeleid. Daarbij is er ook aandacht voor klare taal in de communicatie met ouders.
- De organisator zorgt ervoor dat de begeleiders kwaliteitsvolle interacties aangaan met de kinderen. Die interacties voldoen aan de volgende voorwaarden:
 - o het welbevinden en de betrokkenheid van alle kinderen wordt opgevolgd en bevorderd. Ook de verbondenheid tussen de kinderen onderling wordt daarin meegenomen. Dit is een basishouding. Bij signalen van een laag welbevinden of geringe betrokkenheid wordt verwacht dat hiermee actief aan de slag wordt gegaan.
 - o er wordt rekening gehouden met het ontwikkelingsniveau, het ritme, de interesses, de wensen en de eigenheid van de kinderen;
 - o er wordt gezorgd voor continuïteit in de begeleiding door in te zetten op vaste begeleiders op locaties. De inzet van elke begeleider wordt dagelijks per locatie geregistreerd.
- De organisator voorziet minimaal één begeleider per 14 aanwezige kinderen, met een zoveel mogelijk streven naar 1 per 10 aanwezige kinderen om de veiligheid en speelmogelijkheden te garanderen en rekening te houden met de mogelijke zorgnoden. Dit is meetbaar door middel van een effectieve aanwezigheidslijst.
Er kunnen tijdens piekmomenten meer kinderen worden opgevangen, mits minstens 1 kinderbegeleider aanwezig is met ondersteuning van jobstudent(en).
- De organisator biedt een veilige en gezonde omgeving aan die aan de volgende voorwaarden voldoet:
 - o Ze is speels en biedt de mogelijkheid om zowel binnen als buiten te spelen en te bewegen.
 - o Ze biedt de mogelijkheid om tot rust te komen, er is met andere woorden een prikkelarme plaats beschikbaar.

- Er is een gevarieerd spelaanbod dat aansluit bij de interesses en belevingswereld van kinderen.
- Er is een rustige ruimte om huiswerk te maken.
- Ze is uitdagend en zo veilig als nodig. Er wordt stilgestaan bij mogelijke risico's en er wordt bijgestuurd indien nodig. Dit is een basishouding, maar risico's worden ook systematisch in kaart gebracht.
- Er is aandacht voor hygiëne, zowel in de ruimte als bij de kinderen en medewerkers. Een onderhoudsplan is aanwezig.

3. Medewerkersbeleid

- De organisator realiseert een medewerkersbeleid met aandacht voor het zorgzaam omgaan met alle medewerkers, er wordt betrokkenheid gecreëerd binnen het groter geheel van de organisatie, en medewerkers worden erkend en gewaardeerd.

- De organisator ondersteunt alle medewerkers en zet initiatieven op om hun competenties te versterken. Er is een leerbeleid dat aantoon op welke ondersteuning medewerkers kunnen rekenen: coaching, vorming, reflectie, intervisie...

- De organisator beschikt over een duidelijk aanspreekpunt per locatie en een verantwoordelijke voor de organisatie.

- Alle begeleiders voldoen aan de volgende voorwaarden.
 1. Ze beschikken over een diploma 'kinderbegeleider' of een richting die aansluit bij kinderopvang.
 2. Personen die niet over de juiste kwalificaties beschikken, maar in een opleidingstraject zitten, tellen mee als kinderbegeleider in de ratio.
Ze bezitten in voldoende mate onderstaande competenties en ontwikkelen zich hier verder in tijdens hun opleidingstraject:
 - zorg en speelmogelijkheden aanbieden met het oog op de brede ontplooiing van het kind;
 - samenwerken met ouders en hen erkennen als eerste opvoeder;
 - samenwerken met collega's en andere lokale partners;
 - positief omgaan met diversiteit;
 - reflecteren over en verbeteren van de werking;
 - voldoende, actieve kennis van het Nederlands om in interactie te gaan met kinderen en ouders.
 - een kindfocus waarbij ze warm omgaan met elk kind en de belangen van kinderen vooropzetten.
 3. Ze hebben kennis van de procedures in crisissituaties en handelen ernaar: brand, evacuatie, weggelopen kind...
 4. Ze passen de basisprincipes toe ter preventie van ziekte, ter bevordering van de gezondheid en kunnen basis-EHBO toepassen. Driejaarlijks volgen ze een officieel erkende opleiding levensreddend handelen. Elke medewerker volgt jaarlijks een opfrissing van EHBO en levensreddend handelen.

- Per locatie is er minimaal één begeleider aanwezig die beschikt over het attest levensreddend handelen bij kinderen.

- De organisator kan voor zichzelf en voor alle medewerkers een recent en blanco uittreksel uit het strafregister voorleggen in functie van het werken met minderjarigen. Bij aanstelling van een medewerker is het uittreksel maximaal 3 maanden oud.

4. Toegankelijkheid

- De organisator voert een transparant prijsbeleid met inbegrip van een beleid rond sociale tarieven. Bij vermoeden of vaststelling van een financieel kwetsbare situatie bij ouders, worden kinderen in eerste instantie niét geweigerd. In zo'n situatie moet doorverwezen worden naar team Welzijn.
- Elk kind/ouder is welkom in de opvang. Daarbij zetten we maximaal in op flexibiliteit om ouders en kinderen zoveel als mogelijk toegang te geven tot de opvang. Hierbij wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de verschillende gezinssituaties.
- De organisator heeft bijzondere aandacht voor kleuters. Tijdens vakanties krijgen kleuters voorrang.
- De organisator zet binnen zijn mogelijkheden in op toegankelijkheid voor gezinnen in kwetsbare situaties en kinderen met een specifieke zorgbehoefte.
- De organisator maakt het opvangaanbod bekend aan gezinnen en het lokaal bestuur.

5. Externe relaties

- De organisator zet in op samenwerking met en doorstroom naar minstens 3 vrijetijdspartners per schooljaar en werkt zo mee aan de brug tussen thuis-buurt-school. Dit is een inherent onderdeel van de opvang en zit in de ouderbijdrage vervat. Er wordt minstens jaarlijks afgestemd met verbonden onderwijsinstanties.
- De organisator maakt deel uit van het Lokaal Samenwerkingsverband voor BOA en komt naar de bijhorende bijeenkomsten.

6. Monitoring en evaluatie

- De organisator laat de werking door de kinderen en ouders om de 2 jaar evalueren. Er gebeurt ook regelmatig een evaluatie door de medewerkers. De resultaten worden aangewend om de werking voortdurend te optimaliseren. De organisator staat open om mee te werken aan (inter-)gemeentelijke bevragingen en deelt op vraag informatie met het lokaal bestuur.
- De organisator meldt elke schending van de fysieke of psychische integriteit van een kind of van een medewerker onmiddellijk aan de ouders, bevoegde instanties en het lokaal bestuur.
- De organisator voorziet in een procedure om mondelinge en schriftelijke klachten te behandelen. Die procedure wordt schriftelijk afgehandeld. De organisator brengt de gebruikers op de hoogte van deze procedure.

ERKENNINGSPROCEDURE

Fase 1: Indienen aanvraag

De organisator vult het formulier “aanvraag erkenning buitenschoolse opvang” in via het webformulier.

Organisatoren kunnen vanaf 1 september 2026 het hele jaar door een aanvraag indienen.

Binnen de 5 werkdagen na indienen, ontvangt de organisator via mail een ontvangstbevestiging:

Fase 2: kennismakingsgesprek

De BOA regisseur controleert het aanvraagformulier, als het aanvraagformulier onvolledig is ingevuld of de gevraagde bewijsstukken ontbreken, dan is de aanvraag niet-ontvankelijk.

De BOA regisseur informeert de aanvrager daarover. Binnen de 10 werkdagen na ontvangst van de vraag van de BOA regisseur, wordt deze bijkomende informatie of worden de documenten overgemaakt aan de BOA regisseur.

Als de bijkomende informatie of de juiste documenten niet tijdig worden doorgestuurd, zal er geen erkenning gegeven kunnen worden.

Als de aanvraag volledig en ontvankelijk verklaard werd, zal er door de BOA regisseur een kennismakingsgesprek ingepland worden.

Wat wordt besproken?

- Overlopen van het aanvraagformulier en controleren van de bijlages
- Er wordt kennis gemaakt met en uitgewisseld over het kwaliteitskader BOA

Fase 3: opmaak advies

De BOA regisseur beoordeelt op basis van de inhoud en de bewijsstukken of de aanvrager voldoet aan de erkenningsvoorwaarden. De BOA regisseur informeert de leden van het lokaal samenwerkingsverband BOA over de aanvraag en formuleert een advies voor het college van burgemeester en schepenen.

Fase 4: beslissing door het college van burgemeester en schepenen

De BOA regisseur maakt vervolgens het dossier met zijn advies over aan het college van burgemeester en schepenen ter beslissing.

Het college van burgemeester en schepenen beslist binnen de 30 kalenderdagen na ontvangst van de ontvankelijke aanvraag.

Als het college van burgemeester en schepenen de erkenningsaanvraag afkeurt, motiveert het zijn beslissing.

De BOA regisseur informeert de aanvrager over de beslissing binnen de 30 kalenderdagen na de beslissing van het college van burgemeester en schepenen. Dit gebeurt schriftelijk.

Bij een goedkeuring van de erkenningsaanvraag krijgt hij toegang tot het digitaal platform doemeewesthoek.be om zijn aanbod hierop kenbaar te maken.

Organisatoren die niet akkoord gaan met de beslissing, kunnen een klacht indienen bij het Agentschap Binnenlands bestuur, volgens de procedure die het Agentschap daarvoor voorziet.

Organisatoren die wijzigingen willen doen binnen een reeds afgeleverde erkenningsvoorwaarden, informeren de BOA regisseur minstens 6 weken op voorhand.

OPVOLGING NA ERKENNING – ONDERSTEUNEN, TOEZICHT EN HANDHAVING

Ondersteunen

De organisator kan terecht bij het lokaal bestuur voor infodeling over vervoersmogelijkheden, voor info over het uitwerken van een samenwerking tussen ouders en vrijwilligers. Het lokaal bestuur informeert desgewenst over de werking van deelfietsen, deelauto's en het openbaar vervoer.

Het lokaal bestuur kan ondersteuning bieden bij het inzetten op inclusie, door kennis- en samenwerkingsmogelijkheden te delen.

Toezicht

Het college van burgemeester en schepenen volgt de naleving van de erkenningsvoorwaarden op via het toezicht van de BOA-regisseur. De BOA-regisseur organiseert dit toezicht op basis van de checklist uit het erkenningskader en voert daarbij plaats bezoeken en gesprekken. Jaarlijks koppelt de BOA-regisseur de bevindingen terug aan het college van burgemeester en schepenen.

Handhaving

Als uit het toezicht blijkt dat de organisator niet voldoet aan de erkenningsvoorwaarden, of wanneer de organisator het toezicht belemmert, kan de BOA-regisseur overgaan tot handhaving aan de hand van de volgende instrumenten:

1. het opstellen van een plan van aanpak met verbeteracties;
2. een waarschuwing en aanmaning;
3. het intrekken van de lokale BOA-erkenning door het college van burgemeester en schepenen.

In geval van een acute situatie kan de lokale BOA-erkenning onmiddellijk worden ingetrokken. Het college van burgemeester en schepenen wordt hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte gebracht.

Ouders kunnen deze informatie raadplegen op de website van gemeente De Panne.

DUUR VAN DE ERKENNING

Dit lokaal erkenningskader treedt in werking vanaf 1 september 2026 en is geldig tot en met 31 december van het jaar volgend op de lokale verkiezingen.

Dit onder voorbehoud van de uiteindelijke uitvoeringsbesluiten van de wijzigingen van het decreet houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten van 16 mei 2025.

De erkenning van het lokaal opvanginitiatief duurt 3 jaar, met stilzwijgende verlenging tot 31 december van het jaar volgend op de lokale verkiezingen.